

HAARLEM, SEPTEMBER 2026

Beste leerkracht,

Binnenkort bezoek je met je leerlingen de voorstelling *Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen*, naar het gelijknamige boek van Kevin Hassing. Wij nodigen jou en je leerlingen middels deze lesbrief uit om samen alvast in de thematiek van de voorstelling te duiken voordat jullie naar het theater komen. In deze inleidende brief lees je meer over de inhoud en vorm van de voorstelling en het educatiemateriaal.

OVER DE VOORSTELLING

Mus is wees en woont in Zeeburgerdam. Op een dag wordt het havenstadje overvallen door de beruchte piratenbende De 5 Slangen. Mus weet als enige te ontsnappen en roept de hulp in van kapitein Kwaadbaard. Hij was ooit lid van De 5 Slangen en is de enige die het tegen de brute leider durft op te nemen. Maar Kwaadbaard is niet van plan zijn zwaard weer op te pakken, tot hij van Mus belangrijk nieuws hoort...

Algauw belandt Mus in een reusachtig avontuur vol bloeddorstige wolven, kleine boswezens, een stad van scheepswrakken, een listige dief, een spookschip en een gewiekste zakenvrouw. Met steun van kapitein Kwaadbaard, zijn broer Bertrand, Kromme Kareltje en De Buffel – en een flinke dosis moed – is Mus vastbesloten de piraten te verdrijven. Maar komt haar hulp wel op tijd?

Na *De Brief voor de Koning* brengt Sterke Verhalen een hedendaagse klassieker naar de theaters: *Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen*, naar het eerste deel in de populaire jeugdboekenserie van (stem)acteur en kinderboekenschrijver Kevin Hassing. Hij won er maar liefst drie keer de Kinderjury mee.

Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen is een muzikale, vindingrijke en spannende voorstelling vol avontuur, humor en dubbelrollen, voor iedereen vanaf 8 jaar.

OVER HET EDUCATIEMATERIAAL

Het educatiemateriaal bestaat uit een lesbrief, die deel uitmaakt van dit document, en uit een presentatie in Lesson Up, voor op het digibord.

De presentatie in Lesson Up volgt de opdrachten in de lesbrief. Voor deelname aan de schrijfwedstrijd, waarmee leerlingen Kevin Hassing in hun klas kunnen winnen, is een apart formulier toegevoegd.

Heb je voldoende tijd om alle onderdelen te behandelen, doe dat dan vooral voor extra verdieping. Het is natuurlijk ook mogelijk om zelf een selectie te maken uit de onderdelen waar je mee aan de slag gaat.

OVER HET VOORSTELLINGSBEZOEK

Niet alle leerlingen zijn even bekend met theater en theaterbezoek. Zou je je leerlingen vooraf iets willen vertellen over theater en ook de 'regels' die daarbij horen? Bijvoorbeeld dat ze hun jas uittrekken en op de kapstok hangen of onder hun stoel leggen. Dat, anders dan in de bioscoop, er niet gegeten en gedronken wordt tijdens de voorstelling. Dat het voor de andere theaterbezoekers maar ook voor de acteurs niet fijn is wanneer leerlingen tijdens de voorstelling praten met wie die naast hen zit of heel overdreven hardop reageren; acteurs kunnen zich daardoor misschien moeilijker concentreren. Een goede voorstelling maak je samen: spelers én publiek. Als de leerlingen het beste publiek zijn, kunnen wij de beste voorstelling voor

hen spelen. En vertel ook dat, als de leerlingen de voorstelling leuk vonden, ze dat vooral aan de spelers mogen laten weten door het geven van applaus. Je zou een kleine workshop met de leerlingen kunnen doen waarin ze verschillende soorten applaus uitproberen. Bijvoorbeeld heel rustig en kalm als ze het wel aardig vonden, tot juichen als ze het fantastisch vonden – en alles ertussenin.

Wil je bij het placceren in de zaal meekijken welke kinderen beter niet naast elkaar kunnen zitten en waar je zelf het beste kunt plaatsnemen?

Het is voor ons belangrijk dat de regels van het theater worden besproken, maar het is ook belangrijk dat de leerlingen met zin en openheid het theater bezoeken. In het lesmateriaal vind je dan ook een vrolijke video waarin Kevin Hassing deze theaterregels uitlegt.

DEEL JULLIE REACTIE MET KEVIN!

Laten jullie Kevin weten wat jullie van de voorstelling vinden?

Dat kan door op zijn social media een reactie achter te laten onder een bericht over de voorstelling.

Of door hem een e-mail te sturen op kevin@sterkeverhalen.nl.

Vragen?

Als je vragen of opmerkingen hebt over **het voorstellingsbezoek** kun je contact opnemen met de contactpersoon van het desbetreffende theater.

Als je vragen hebt over **de inhoud van de voorstelling of het educatiemateriaal** kun je contact opnemen met Merel Ooms, via merel@sterkeverhalen.nl.

Neem voor meer informatie over de voorstelling ook een kijkje op onze website: <https://sterkeverhalen.nl>

Wij wensen jou en je leerlingen heel veel plezier bij *Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen*!

Met vriendelijke groet,

TEAM STERKE VERHALEN

OVER HET LESMATERIAAL

Dit lesmateriaal bereidt de leerlingen voor op het theaterbezoek aan *Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen*. Het bevat verschillende onderdelen. Heb je voldoende tijd om alle onderdelen te behandelen, doe dat dan vooral voor extra verdieping. Het is natuurlijk ook mogelijk om zelf een selectie te maken uit de onderdelen waar je mee aan de slag gaat.

LEES HET BOEK VOOR!

Het is natuurlijk het allerleukst als de leerkracht het boek in de weken voorafgaand aan het theaterbezoek in de klas voorleest. Kinderen zullen tijdens het theaterbezoek dingen uit de boeken herkennen, wat bijdraagt aan de betrokkenheid en de beleving.

Je kunt er ook voor kiezen het eerste hoofdstuk te laten voorlezen door Kevin Hassing. Gebruik hiervoor de video die je terugvindt in de Lesson Up om te tonen op het digibord.

De rest van het boek kun je zelf voorlezen.

Het bezoeken van een voorstelling

Niet alle kinderen zijn al eens bij een theatervoorstelling geweest.

Inventariseer in je klas wie weleens een voorstelling heeft bezocht. Wat was het voor voorstelling en wat vond de leerling hiervan? Wat vinden de leerlingen belangrijk bij theaterbezoek? Moet iets spannend zijn, of grappig? Is het fijn als er muziek in een voorstelling zit en waarom?

3 Minuten

Net als op school gelden in het theater ook een aantal huisregels.

Bekijk de video van Kevin Hassing waarin hij deze huisregels toelicht. Deze vind je terug in de Lesson Up voor op het digibord.

STERKE VERHALEN

Sterke Verhalen maakt voorstellingen voor kinderen, gebaseerd op bekende boeken. De makers willen hiermee laten zien dat er geweldige werelden schuil kunnen gaan in boeken voor kinderen. Ze kiezen voor avontuurlijke boeken die zich afspelen in een wereld die een beetje mysterieus is. Een wereld vol ridders en koningen, of kapiteins en piraten. In de voorstellingen wordt geacteerd, gezongen en gedanst. Ook vinden er achtervolgingen en gevechten plaats.

Veel acteurs spelen verschillende rollen. Ze kleden zich op het toneel om en veranderen zo in een ander personage. De wisselingen van het decor doen de acteurs zelf. De makers vinden het leuk om zo te laten zien hoe theater wordt gemaakt. En dat je vaak alleen maar je fantasie nodig hebt om ergens in te geloven.

Sterke Verhalen maakte eerder een voorstelling van het boek *De Brief voor de Koning*, van Tonke Dragt. Misschien heeft een leerling de voorstelling gezien?

KEVIN HASSING

Jullie gaan met de klas naar de voorstelling *Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen*. De voorstelling is gebaseerd op het gelijknamige boek van Kevin Hassing.

Welke leerlingen kennen Kevin Hassing al? En waarvan? Hij schrijft boeken, maar hij is ook acteur en stemacteur, en hij deed mee aan *Expeditie Robinson*! De avonturen die hij daar beleefde inspireerden hem tot het schrijven van een nieuwe serie, *Ruby Crusoe*.

15 MINUTEN

Bekijk op het digibord de video van Het Klokhuis over Kevin Hassing. De video is gemaakt toen Kevin het Kinderboekenweekgeschenk schreef: Lexie.

Je vindt de video terug in de Lesson Up voor het digibord.

2 MINUTEN

Kevin is ook stemacteur. Hij spreekt allerlei tv-series en films in. Misschien herken je zijn stem? Bekijk op het digibord de video waarin Kevin vijftig stemmen de revue laat passeren.

Je vindt de video terug in de Lesson Up voor het digibord.

Mus & Kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen

Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen is het eerste boek van een serie. Na dit boek schreef Kevin nog vier delen. Welke leerlingen kennen de boeken al? Wat vonden ze er leuk aan en waarom?

Kevin is opgeleid tot theateracteur, maar hij wilde graag zelf iets creëren. Zo'n zeven jaar geleden werd hij 's ochtends wakker met in zijn hoofd het beeld van een boze man met een lichtgevende baard. Hij kon niet anders dan met deze man een verhaal beginnen. Zo ontdekte hij dat hij schrijven geweldig vindt en dat hij talent had voor het vormen van fantasierijke werelden en bijzondere (en tegelijkertijd levensechte) personages.

Zo ontstond *Mus & kapitein Kwaadbaard en De 5 Slangen*. Heel veel kinderen vonden de boeken geweldig en wilden graag weten hoe het verder zou gaan met alle personages. Dus schreef Kevin nog vier boeken. Drie delen zijn bekroond door de Kinderjury!

Het boek is spannend en grappig. Maar Kevin heeft er ook serieuze thema's in verwerkt. Het verhaal gaat over mensen die levensecht lijken. En in een leven maak je nu eenmaal niet alleen maar leuke dingen mee. Thema's die in het boek voorkomen, zijn: *leven en dood – familiebanden – vertrouwen – het overwinnen van het verleden*.

Heb je het boek in de klas voorgelezen? Dan kun je met de leerlingen de thema's bespreken en bekijken of zij voorbeelden uit het boek kunnen geven.

Als je het boek nog niet in de klas hebt voorgelezen, kun je over het verhaal praten nadat jullie de voorstelling hebben gezien.

Van boek naar voorstelling

Sterke Verhalen heeft Kevin gevraagd of ze van zijn boek een voorstelling mochten maken. Gelukkig was hij enthousiast over hun plan.

Maar hoe maak je nu van een boek een voorstelling?
Daar komen allereerst een heleboel mensen bij kijken.

15 Minuten

Ga naar de volgende slide van de Lesson Up op het digibord.

Hier vind je een aantal functies van mensen die aan de voorstelling hebben meegewerkt. Kunnen de leerlingen raden wat deze mensen daadwerkelijk doen?

Bekijk vooraf of je alle woorden behandelt, of alleen de woorden die jij vindt passen bij het niveau van je klas.

PRODUCENT

Dit is meestal de initiatiefnemer van een voorstelling: degene die bedenkt dat deze voorstelling er moet komen. De producent vraagt de schrijver van het boek of de voorstelling gemaakt mag worden. De producent regelt alles en zorgt ook dat alles en iedereen betaald wordt.

De producent van deze voorstelling is Sterke Verhalen. Bij Sterke Verhalen werken twee producenten: een creatief producent en een zakelijk producent. De creatief producent buigt zich vooral over alle creatieve zaken, zoals bedenken hoeveel acteurs de voorstelling moeten gaan spelen en wat voor soort muziek er ongeveer gemaakt moet worden. De zakelijk producent regelt alle voorwaarden om de voorstelling te kunnen maken, zoals het werven van voldoende geld om de voorstelling te maken, zorgen dat de voorstelling (door een impresariaat) geboekt wordt en dat alle medewerkers een contract hebben en betaald worden. Bij Sterke Verhalen is de creatief producent ook de regisseur.

REGISSEUR

De regisseur is ook wel de 'creatieve kapitein op het schip': hij bepaalt uiteindelijk hoe de voorstelling wordt. Hij doet niet alles zelf, maar stuurt wel iedereen aan.

SCRIPTSCHRIJVER

Dit is vast een makkie: de scriptschrijver is de schrijver van het script! Het script bestaat uit de tekst die de acteurs op het toneel zeggen en de handelingen die zij op het toneel verrichten. Ook staan in het script vaak ideeën die de scriptschrijver heeft voor decor, licht en geluid.

COMPONIST

De componist maakt de muziek. Dat kunnen liedjes zijn, maar ook geluiden. Muziek en geluiden kunnen een scène extra spannend maken of juist grappig.

SCENOGRAAF

De scenograaf ontwerpt wat je op het toneel ziet. Bij Sterke Verhalen ontwerpt de scenograaf het decor en de kostuums. Het lichtontwerp bedenkt iemand anders: dat doet de lichtontwerper.

FIGHT DIRECTOR

Naar het Nederlands vertaal je dit als 'vechtregisser'. Op het toneel kun je niet echt vechten, dan zouden de acteurs elkaar pijn doen. De fight director weet precies hoe je op het toneel met elkaar kunt vechten zonder dat het pijn doet, maar zo dat het er wel heel echt uit ziet.

CAST

De groep acteurs. Bij deze voorstelling spelen vijf acteurs wel twaalf verschillende rollen!

IMPRESARIAAT

Een persoon (impresario) of bedrijf dat ervoor zorgt dat de voorstelling geboekt wordt in de theaters.

TOURNEE

Een reeks voorstellingen noem je een tournee.

TRY-OUT

Eigenlijk zegt dit woord het al: uitproberen. Naar aanleiding van de eerste voorstellingen van een tournee wordt er vaak nog aan het theaterstuk geschaafd. Teksten en muziek worden veranderd, ook op basis van de reacties van het publiek.

PREMIÈRE

De voorstelling die, na het spelen van de try-outs, helemaal klaar is. Meestal wordt hier een echt feestje van gemaakt, met fotografen, hapjes en drankjes, en een rode loper.

RODE LOPER

'Over de rode loper gaan', dat hoor je weleens als het over premières gaat. Het betekent dat bij de toegangsdeur van het theater een strook rode vloerbedekking ligt. Hier staan bij een première vaak fotografen en cameraploegen om alle gasten te fotograferen en filmen.

COULISSEN

Als je in de zaal zit, zie je alleen wat er op het toneel gebeurt. De randen van het toneel zijn afgehangen met doeken, zodat je vanuit de zaal niet kunt zien wat er buiten het toneel gebeurt. Die doeken noem je coulissen.

GARDEROBE

In de garderobe hang je je jas op. Vaak zijn hier theatermedewerkers aanwezig die je jas aannemen, ophangen en je een nummertje geven, waarmee je na de voorstelling je jas weer op kunt halen.

FOYER

De foyer is de ruimte in het theater waar je even wacht voor de voorstelling begint en waar je na de voorstelling nog even na kunt praten en een drankje kunt drinken.

ACHTER DE SCHERMEN

Dit is de ruimte in het theater waar het publiek niet komt. Hier zijn bijvoorbeeld de kleedkamers voor de acteurs.

Nadat Kevin zijn goedkeuring had gegeven voor de voorstelling, hebben de makers eerst zijn boek een aantal keer goed gelezen. Wat moest er nou echt in de voorstelling komen? Hoeveel acteurs waren er nodig om alle rollen te kunnen spelen? Wat moet je op het toneel zien?

De regisseur hield contact met alle makers en bracht hun ideeën bij elkaar.

Toen het script en de muziek klaar waren, gingen de regisseur en de acteurs repeteren. In vijf weken in een repetitieruimte kwam de voorstelling tot leven.

Daarna gingen ze met elkaar een paar dagen het theater in. Daar werden alle onderdelen bij elkaar gebracht: het decor en de kostuums, het licht en het geluid, de muziek en de acteurs. In die dagen werd de voorstelling een aantal keer gespeeld zonder publiek, tot alles precies was zoals het moest zijn.

En nu kunnen jullie de voorstelling bezoeken!

2 Minuten

Zijn jullie benieuwd naar wie Mus en kapitein Kwaadbaard gaan spelen?

Bekijk de video waarin Kevin voor het eerst kennismakt met Julie Boellaard (Mus) en Martijn van der Veen (kapitein Kwaadbaard).

Je vindt de video terug in de Lesson Up voor het digibord.

Aan de slag!

Als je het leuk vindt, kun je met de klas aan de slag met deze verdiepende opdrachten.

60 Minuten

Opdracht 1: Gebruik je stem!

NODIG:

- boek(en) *Mus & kapitein Kwaadbaard* en *De 5 Slangen*
- kopieën van bepaalde hoofdstukken voor de leerlingen

Kevin Hassing is stemacteur. Ook als hij voorleest, gebruikt hij verschillende stemmen om duidelijk te maken welk personage aan het woord is.

Verdeel je klas in groepjes van 4-6 leerlingen en laat hen elk een ander stuk uit het boek voorbereiden. Iedere leerling speelt een ander personage en kiest een eigen stem. Een van de leerlingen wordt gekozen als de verteller. Laat de leerlingen met elkaar overleggen of ze de gekozen stemmen passend vinden en hiermee experimenteren.

Na afloop lezen alle groepjes de tekstfragmenten voor de klas voor en evalueer na afloop klassikaal. Waren er overeenkomsten? En welk groepje verdient een groot applaus?

60 Minuten

Opdracht 2: Maak je eigen theaterposter

Als het goed is, weet je nu waar het boek en dus de voorstelling ongeveer over gaan.

Bedenk je eigen theaterposter. Wat vind jij belangrijk om op de poster over te brengen?

Misschien willen kinderen hiervoor plaatjes opzoeken op internet, of tekenen of schilderen ze juist liever.

Uiteraard kan deze opdracht ook verspreid worden over meerdere lesdagen.

Hang alle posters aan de muur.

Welke poster springt er echt uit en hoe komt dat?

60 Minuten

Opdracht 3: Doe mee met de schrijfwedstrijd en win Kevin Hassing in de klas!

Wie wil dat nou niet: een bezoek van Kevin Hassing aan jouw klas! Bovendien neemt hij het boek *Mus & kapitein Kwaadbaard* en *De 5 Slangen* mee voor alle leerlingen en voor de schoolbibliotheek.

Doe met de hele klas mee met de schrijfwedstrijd. De instructies vind je terug in de Lesson Up voor het digibord. Op sterkeverhalen.nl/schrijfwedstrijd vind je het deelnameformulier dat je voor je leerlingen kunt printen.

Ook deze opdracht kan verspreid worden over meerdere lesdagen.

5 Minuten

Bekijk op het digibord de video met schrijftips van Kevin en scriptschrijver Kiki Jaski.

20 Minuten

Opdracht 4: Schelden als een piraat

Oké, schelden mag natuurlijk niet. Maar stiekem zijn de woorden waarmee de (voormalige) piraten in de boeken van Kevin Hassing schelden heel grappig.

Ook in de voorstelling komen ze terug. Denk aan 'rotte mossel', 'krabbenkak' en 'fossiel'. Welke grappige scheldwoorden in piratentaal kunnen de leerlingen bedenken? Laat ze nadenken over woorden afkomstig van schepen en uit de zee. En allitereren klinkt lekker als je scheldt: woorden met dezelfde beginmedeklinker. Zoals kale kajuiten! Wie bedenkt het creatiefste, grappigste piratenscheldwoord?

En dan nu: veel plezier!

Kevin Hassing wenst jullie heel veel plezier bij de voorstelling en doet dat graag met een videoboodschap. Deze vind je terug in de Lesson Up voor het digibord.

Kevin zegt het in de video ook: laten jullie hem weten wat jullie van de voorstelling vonden? Dat kan door een e-mail te sturen naar kevin@sterkeverhalen.nl.

Na het theaterbezoek kan op school verder worden gepraat over het verschil tussen een boek en een voorstelling.

Hierbij kunnen bijvoorbeeld de volgende vragen worden gebruikt:

- Wat waren de verschillen tussen het boek en de voorstelling?
- Wat stond wel in het boek maar kwam niet terug in de voorstelling? Vond je dit jammer of begrijp je wel waarom de theatermakers dit niet hebben toegevoegd?
- Waren de personages op het toneel zoals jij ze ook voor je zag vanuit het boek? Waarom wel/niet?

Verder kijken

In aanloop naar de voorstelling worden er een trailer en scènefoto's gemaakt. Kijk rond jullie voorstellingsbezoek gerust op sterkeverhalen.nl. Wie weet staat het materiaal al online. Leuk om alvast met de klas te kunnen delen!

Voor thuis

Bij dit lesmateriaal ontvang je ook een digitale kleurplaat van de theaterposter. Print deze vooral uit en geef deze aan de leerlingen mee voor thuis.

We kunnen ook boekenleggers van de voorstelling en boeken toesturen om aan de leerlingen uit te delen. Wil je hier gebruik van maken, stuur dan een mail naar merel@sterkeverhalen.nl.

